Co-funded by the European Union

GLUHI VOZNIKI
ZNAKOVNI JEZIK V PROMETNEM IN VOZNNIŠKEM IZOBRAŽEVANJU

MODUL:
7. VARNA VOŽNJA – UČNI MODUL

DEJAVNOST:
7.2. TEHNIKE DEFENZIVNE VOŽNJE

TÜSEKON
MAVİ PENCERE
Special Education Association
ZVEZA DRUŠTEV GLUHIH IN NAGLUŠNIH SLOVENIJE
ANPEDA
iBF
Internationales Bildungs- und Fahrschulzentrum GmbH

"Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them."

»Sofinancirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča in mnenja avtorja(-ev) ter ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Zanje ne moreta biti odgovorni niti Evropska unija niti EACEA.«

This document has been prepared as free learning and teaching material (Open Educational Resource) and is published under the Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International license. To view a copy of this license, visit:

http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/

»Ta dokument je bil pripravljen kot brezplačno učno in izobraževalno gradivo (odprti izobraževalni vir) ter je objavljen pod licenco Creative Commons Priznanje avtorstva-Nekomercialno-Deljenje pod enakimi pogoji 4.0 mednarodna (Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International). Za ogled kopije te licence obiščite:

http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/«

Deaf Drivers

PREDLOGA OBRAZCA DEJAVNOSTI

Modul	Modul 7. Modul usposabljanja za varno vožnjo (A.3.8.)	
Naslov dejavnosti	Dejavnost 2. Tehnike defenzivne vožnje (Dejavnost 7.2)	
Povzetek	Namen te učne dejavnosti je udeležence seznaniti s tem, kaj je defenzivna vožnja, s tehnikami defenzivne vožnje ter s tem, kaj morajo vozniki storiti in katere previdnostne ukrepe morajo sprejeti za defenzivno vožnjo. Na kratko so bila podana podrobna pojasnila o vozniškem vedenju pri defenzivni vožnji, pripravi vozila na defenzivno vožnjo, defenzivni vožnji glede na hitrost in razdaljo, defenzivni vožnji glede na cestne razmere ter defenzivni vožnji glede na vremenske razmere.	
Tema(e)	7. Varna vožnja 7.2. Tehnike defenzivne vožnje 7.2.1. Kaj je defenzivna vožnja? 7.2.2. Pomen defenzivne vožnje: 7.2.3. Vozilo pri defenzivni vožnji 7.2.4. Voznik pri defenzivni vožnji 7.2.5. Varna vožnja glede na omejitve hitrosti in razdaljo 7.2.6. Vožnja glede na cestne in vremenske razmere	
Avtor/ji	Datum:	Različica:
Pregledal/a: (Pregledal/a)	Datum:	Različica:

Scenarij dejavnosti

7. Varna vožnja

7.2. Tehnike defenzivne vožnje

7.2.1. Kaj je defenzivna vožnja?

Slika 1: Defenzivna vožnja

Defenzivna vožnja, znana tudi kot varna vožnja, presega preprosto varno vožnjo in vključuje okrepljene ukrepe samozaščite. Pri defenzivni vožnji poleg upoštevanja prometnih pravil vključuje sprejemanje potrebnih previdnostnih ukrepov proti zunanjim nevarnostim, predvidevanje morebitnih tveganj, s katerimi se lahko voznik sreča med vožnjo, ter ohranjanje nadzora nad vozilom v skladu z vremenskimi, cestnimi in prometnimi razmerami. Ključni pristop pri defenzivni vožnji je sprejemanje previdnostnih ukrepov proti tveganjem in nevarnostim, ki lahko nastanejo zunaj vozila in voznika.

7.2.2. Pomen defenzivne vožnje:

Defenzivna vožnja se osredotoča na »trenutek« – torej »čas« – ocenjevanje razmer, predvidevanje morebitnih tveganj in nevarnosti, pri čemer je glavni cilj obramba pred tveganji in ustvarjanje varnega okolja, s čimer zagotavljamo tudi varnost drugih udeležencev v prometu.

Varna vožnja pa se po drugi strani osredotoča na zmanjševanje napak in tveganj, ki izvirajo od samega voznika. V bistvu defenzivna vožnja zajema varno vožnjo, vendar v širšem smislu stremi k razvoju obrambe pred nevarnostmi z uporabo vozila s predvidevanjem proti nenadzorljivim dejavnikom. Zato je pomembna razlika glede na usposabljanje za varno vožnjo v tem, da je defenzivna vožnja bolj celovita in vključuje tehnično usposabljanje s praktično uporabo in različnimi spretnostmi.

Defenzivna vožnja je program, zasnovan za zaščito življenj drugih udeležencev v prometu, ki predstavlja nadaljevanje osnovnega vozniškega usposabljanja in je kvalifikacija, ki jo mora pridobiti vsak kandidat za vozniško dovoljenje. Usposabljanje za defenzivno vožnjo vključuje drugačne spretnosti in dosežke kot napredno vozniško usposabljanje. Čeprav je nadaljevanje usposabljanja za varno vožnjo, je hkrati tudi program pred naprednim voznišim usposabljanjem. V tem smislu gre za dopolnilno usposabljanje pri pridobivanju osnovnih vozniških kompetenc.

Za boljše razumevanje tehnik defenzivne vožnje je treba poznati, se naučiti in uporabljati določene tehnike, ki jih je treba najprej upoštevati, se jih naučiti in jih uporabljati v vozilu, nato pa jih mora upoštevati tudi voznik.

7.2.3. Vozilo pri defenzivni vožnji

Za varno in defenzivno vožnjo morajo vozniki poskrbeti, da so njihova vozila popolnoma opremljena in pripravljena za varno vožnjo. Začnimo z obravnavo nekaterih pomembnih varnostnih dejavnikov v vozilu, enega za drugim.

- **Pedali in vozniška konzola (nadzorno območje med sprednjima sedežema)**

Talne preproge, ki so zataknjene pod pedali, je treba potegniti nazaj, da jih poravnamo. Ne pozabite, da lahko nepritrjene preproge povzročijo, da pedal ostane pritisnjen ali da ga ne morete pritisniti. V vozilu ne puščajte predmetov, zlasti na armaturni plošči ali sedežih. Nezavarovani in prosti predmeti na sprednjih sedežih in armaturni plošči lahko motijo pozornost in se lahko pri paničnem zaviranju hitro premaknejo ter povzročijo poškodbe.

Slika 2: Konzola vozila

- **Žarometi in razsvetljava**

Čiščenje žarometov ne izboljša le videza vašega vozila, temveč tudi znatno poveča varnost nočne vožnje. Porumeneli in zamolkli žarometi zmanjšujejo učinkovitost svetlobe ter omejujejo vidljivost, zlasti ponoči in v slabih vremenskih razmerah. Prav tako se ne smejo uporabljati pretirano močni žarometi, saj negativno vplivajo na vidljivost nasproti vozečih vozil. Uporaba meglenk, kadar ni megle, je prav tako pomembna varnostna kršitev. Do številnih nesreč je prišlo zaradi nezadostnih ali pretirano močnih žarometov. Vozniki naj žaromete dajo prilagoditi pooblaščenemu mehaniku ter zamenjajo vse žaromete, ki ne delujejo ali dajejo premalo svetlobe.

- **Brisalci in okna**

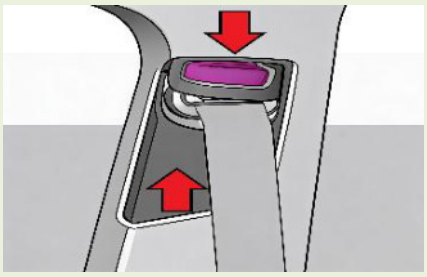
Slika 3: Brisalci

Gumijaste brisalce je treba preveriti vsaj vsakih 6 mesecev in jih zamenjati, če so obrabljeni. Brisalcev ne smemo uporabljati v poledenelem vremenu, dokler led na vetrobranskem steklu ne skopni. Vožnje s stekli, ki omejujejo vidljivost, se je treba izogibati, dokler led popolnoma ne skopni. Ne pozabite, da obrabljeni brisalci morda ne bodo pravilno očistili umazanega vetrobranskega stekla, kar vpliva na vidljivost. Tekočina za pranje stekel, ki se uporablja skupaj z brisalci, naj bo posebna (proti zmrzovanju), da ne zamrzne.

- **Varnostni pas**

Varnostni pasovi voznika in potnike med nesrečo varno zadržijo v vozilu, ščitijo jih pred metanjem naokoli in trki ter preprečujejo, da bi bili izvrženi iz vozila. Varnostne pasove naj ne nosijo le vozniki, temveč vsi potniki. Zračne blazine se sprožijo med nesrečo in so povezane z varnostnimi pasovi. Če varnostni pas ni pripet, se zračne blazine med nesrečo morda ne bodo sprožile.

Varnostni pas ima nastavitev višine na zgornji levi strani za voznika in zgornji desni strani za potnika (slika 4). Vozniki naj najprej prilagodijo višino tako, da jo premaknejo navzgor ali navzdol.

Slika 4: Varnostni pas

Slika 5: Pripenjanje varnostnega pasu

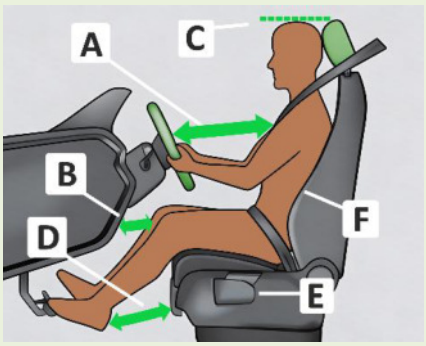
Varnostni pas je treba prilagoditi tako, da ne poteka čez ključnico in ni preblizu vratu, temveč naj poteka čez sredino (raven) voznikove rame. Varnostni pas je treba pripeti pravilno, udobno in varno, ob upoštevanju morebitnih tveganj za voznika, kot je zadušitev ali urez v vrat v primeru nesreče. Pas se v izrednih razmerah zaklene. Vozniki naj se med vožnjo z zapetim varnostnim pasom izogibajo nenadnim in hitrim gibom.

- **Prilagoditev sedeža in pravilen sedeči položaj**

Pri prilagajanju sedežev je treba za zagotovitev varne vožnje upoštevati naslednje točke:

- **Prilagoditev višine:** Sedeže je treba prilagoditi na višino, ki vozniku omogoča najboljši pogled na vetrobransko steklo in armaturno ploščo. Pomembno je, da so voznikove noge na ravni, kjer lahko brez težav dosežejo pedale. Poleg tega naj prilagoditev višine vozniku zagotovi najboljši in najudobnejši sedeči položaj za oprijem volana. Poskrbite, da je med glavo in stropom vsaj za širino pesti (približno štiri prste) prostora.

- **Prilagoditev razdalje naprej-nazaj:** Po prilagoditvi višine morate prilagoditi še razdaljo sedeža od pedalov. (Slika 6) Naslonite se s hrbtom v celoti na sedež in z desno nogo do konca pritisnite zavorni pedal. V tem položaju naj bo vaše koleno rahlo pokrčeno (slika 6, B) (idealen je kot približno 120 stopinj). Če je vaša noga popolnoma iztegnjena, je sedež preveč zadaj; če je koleno preveč pokrčeno, je sedež preveč spredaj. Poskrbite, da razdalja med voznikom in volanom ni manjša od približno 25 cm. (slika 6, A)

Slika 6: Prilagoditev sedeža

Slika 7: Prilagoditev naslonjala

- **Prilagoditev nagiba naslonjala:** Sedite pokončno, s hrbtom in rameni čvrsto naslonjenimi na sedež. Iztegnite roke naprej, tako da vaša zapestja udobno segajo do vrha volana (slika 7), ne da bi dvignili ramena. Vaši komolci naj bodo pri oprijemu volana pokrčeni pod kotom približno 90 stopinj. Idealen položaj tako za udobje kot za popoln nadzor nad krmiljenjem dosežemo s kotom naslonjala približno 100–110 stopinj med sedenjem.

- **Pravilen položaj držanja volana:** Pravilna uporaba volana, prestavne ročice in pedalov ter najbolj ergonomičen in neutrudljiv položaj, v katerem je voznik pripravljen na nevarnosti v vsakem trenutku, je mogoč le s pravilno nastavitvijo sedeža. Obvladovanje avtomobila se začne s pravilnim sedenjem na voznikovem sedežu ter pravilnim držanjem in obračanjem volana. Zato moramo na naših potovanjih, ne glede na dolžino poti, dolge ali kratke, sedežne nastavitve v celoti opraviti.

Slika 8: Nastavitev naslonjala za glavo

- **Pravilen položaj držanja volana**

Pravilna uporaba volana, prestavne ročice in pedalov ter najbolj ergonomičen in neutrudljiv položaj, v katerem je voznik pripravljen na nevarnost v vsakem trenutku, je mogoč le s pravilno nastavitvijo sedeža. Obvladovanje avtomobila se začne s pravilnim sedenjem na voznikovem sedežu ter pravilnim držanjem in obračanjem volana. Zato moramo na naših potovanjih, ne glede na dolžino poti, dolge ali kratke, pravilno prilagoditi sedež.

Slika 9: Prilagoditev volana

- **Prilagoditev višine:** Volani imajo običajno vzvod, zaskočko ali mehanizem, pogosto rdeče ali črne barve, ki se nahaja na spodnjem delu. Ta vzvod omogoča prilagoditev višine volana navzgor ali navzdol, nato pa ga zapremo, da višino zaklenemo. (Slika 9) Pri prilagajanju višine volana to storite tako, da ne ovirate pogleda na cesto in zagotovite čim širše vidno polje.

- **Pravilen položaj oprijema volana:** Oprijem volana je treba prilagoditi po nastavitvi položaja sedeža. Iztegnite eno roko čez vrh volana. Vaša roka naj bo iztegnjena, rama naj počiva na sedežu, zapestje pa naj se dotika položaja na volanu na 12. uri. Če si volan predstavljamo kot uro, je to položaj, kjer je vaša leva roka na 9. uri, desna pa na 3. uri (slika 10).
- Vaše roke naj bodo postavljene na volan tako, da so palci obrnjeni navzgor in vzporedni z volanom. Držanje volana z obema rokama in uporaba pravilne tehnike vam bosta zagotovila nadzor nad volanom in vam pomagala obvladati vsako krizno situacijo, ki lahko nastane v prometu.

Slika 10: Oprijem volana

- **Prilagoditve in uporaba ogledal**

Prilagoditev ogledal vozila ni enaka za vsako vozilo. Vsako vozilo ima drugačne velikosti, oblike in vozniške položaje. Prilagoditev ogledal vozila je treba opraviti ob upoštevanju voznikovega udobja in vidnega polja. Vendar so osnovna načela na splošno podobna za vsako vozilo. Prilagoditev bočnih in notranjega ogledala je treba opraviti po prilagoditvi sedeža.

Slika 11: Notranje vzvratno ogledalo

- **Notranje vzvratno ogledalo:** Notranje vzvratno ogledalo se na splošno uporablja za pogled na območje za vozilom. Notranje vzvratno ogledalo je treba prilagoditi tako, da v celoti prikazuje vozila in območje za vami, osredotočeno na zadnje okno (slika 10). Ko je vzvratno ogledalo (slika 11) postavljeno na zadnje okno vozila, morate v ogledalu videti celotno zadnje okno vozila. Ker notranje vzvratno ogledalo v vozilu prikazuje le promet za vami, samo po sebi ne zadostuje za nadzorovano vožnjo. Za defenzivno in varno vožnjo morate uporabljati tudi bočna ogledala.

Bočni (zunanji) ogledali: Bočni ogledali vozniku pomagata videti vozila in druge udeležence v prometu, pa tudi območja ob straneh ter širše vidno polje od zadaj. Pravilo pravilnih kotov ogledal pomeni zmanjšanje slepih pikk v vozilu. Pravilna prilagoditev ogledal vam omogoča, da vnaprej vidite vozila, ki se približujejo v vaših slepih pikah, kar zagotavlja varno vožnjo. Druga stvar, ki jo je treba upoštevati pri prilagajanju bočnih ogledal, je, da morata biti tako levo kot desno ogledalo postavljeni tako, da prikazujeta zadnje vogale (rep) vozila. Drug pomemben poudarek je, da mora voznik v bočnih ogledalih videti tako nebo kot tla. Na primer, velika vozila, kot so težka vozila ali avtobusi, naj ostanejo v voznikovem vidnem polju skupaj s cesto.

Slika 12: Bočni ogledali

Tudi pri popolnoma prilagojenih ogledalih se lahko med defenzivno vožnjo vedno pojavi vozilo, oseba ali drug udeleženec v prometu, ki ga v vzvratnih ogledalih ne vidite. Zato mora voznik med vožnjo učinkovito preverjati vsa ogledala vsakih 5 do 10 sekund, da ima 360-stopinjski pregled nad okolico in prometom.

7.2.4. Voznik pri defenzivni vožnji

Slika 13: Utrujen voznik

Varna vožnja zahteva, da je voznik fizično in psihično pripravljen. Voznikova fizična (telesna in duševna) ter psihološka pripravljenost bo preprečila tveganja, ki lahko nastanejo med vožnjo. Pri defenzivni vožnji priprava voznika sledi pripravi vozila. Voznikovo zdravje in duševno počutje sta izjemno pomembna za zgodnje zaznavanje in reakcijski čas.

- **Ne vozite, kadar ste utrujeni, zaspani, razdražljivi ali pod vplivom bolezni.**

Preden vstopite v avto, morate biti fizično in psihično pripravljeni na vožnjo. Fizična priprava naj daje prednost udobni obleki, primerni za vožnjo. Izogibati se je treba natikačem, visokim petam in drugi neprimerni obutvi. Prav tako nikoli ne vozite, če ste jemali kakršno koli zdravilo, ki povzroča zaspanost ali zmanjšuje reflekse. Čas vožnje je treba razporediti tako, da se izogne utrujenosti in pomanjkanju spanja. Najboljši pristop je, da se pred odhodom dovolj naspite. Vožnja, ko ste utrujeni ali bolni, ni varna, zato pred začetkom poti preverite, kako se počutite.

Slika 14: Zaspan voznik

Slika 15: Jezen voznik

Jezen ali frustriran voznik je tvegan voznik. Podobno so tvegani vozniki tudi tisti, ki so zaspani, utrujeni ali bolni. Na primer, oseba z glavobolom je zaposlena s svojimi mislimi, poskuša razumeti vzrok bolečine in kako jo omiliti, pri tem pa zanemarja številne druge pomembne vidike prometa. Zdravila proti bolečinam, vzeta za omilitev te bolečine, lahko okrnijo zaznavanje in razumevanje ter povzročijo zaspanost. Zato je vožnja, ko ste utrujeni, zaspani, bolni, pretirano vznemirjeni, jezni, preveč navdušeni ali tesnobni, izjemno tvegana, tako zase kot za druge voznike na cesti. Tisti, ki so uživali alkohol, droge ali druge snovi, ki bi lahko negativno vplivale na njihovo sposobnost vožnje, nikoli ne smejo voziti. Vožnja pod vplivom alkohola ali drog je prepovedana.

- **Izogibanje motnjam pozornosti**

Vsi vozniki naj se v svojih vozilih izogibajo vedenjem in navadam, ki motijo pozornost. Najpogostejša vedenja, ki motijo pozornost voznikov, so povzeta spodaj.

- Govorjenje po mobilnem telefonu
- Pisanje sporočil
- Brskanje po družbenih omrežjih
- Igranje igric
- Uživanje hrane in/ali pijače
- Nanašanje ličil
- Nepravilno ravnanje s predmeti, njihovo držanje ali izpuščanje
- Kajenje
- Osredotočanje na branje ali pregledovanje besedil, kot so revije, časopisi ali dokumenti
- Poslušanje pretirano glasne glasbe ali s slušalkami ter poglobljenost v glasbo
- Pretirano osredotočanje na navigacijo ali navodila za pot
- Interakcija s potniki ali drugimi živimi bitji v vozilu
- Vožnja pokvarjenega vozila
- Poskušanje vklopa ali izklopa neznanih naprav med vožnjo

Slika 16: Nepreviden voznik

Slika 17: Mobilni telefon

Med temi dejavniki je uporaba mobilnega telefona ena najpogostejših in najnevarnejših vozniških napak. Vozniki med uporabo mobilnega telefona delajo več napak, saj bodisi sploh ne opazijo nevarnih razmer ali pa previdnostne ukrepe sprejmejo prepozno. Glede na ugotovitve raziskav voznik, ki govori po mobilnem telefonu, ali sploh ne opazi ali le rahlo opazi nekatere nevarne razmere okoli sebe. V skladu s tem so misli voznikov med preprostim telefonskim klicem tako zaposlene, da lahko med pogovorom spregledajo zelo nevarne situacije.

Za varno in defenzivno vožnjo se morajo vsi vozniki izogibati zgoraj navedenim vedenjem. Najboljši načini za izogibanje podobnim motnjam pozornosti vključujejo: popolni izklop telefona, poslušanje glasbe pri nizki glasnosti, načrtovanje poti in smeri pred vožnjo, pogoste odmore na dolgih potovanjih ter kakršno koli odstranitev elementov, ki motijo in odvračajo pozornost. Pomembna točka pri obvladovanju motenj pozornosti je zavedanje motnje in volja po sprejemanju previdnostnih ukrepov. To zavedanje in voljo po sprejemanju previdnostnih ukrepov razvijemo z vozniškim usposabljanjem ter s samokontrolo in nadzorom, ki bosta privedla do zavestnega vozniškega vedenja.

- **7.2.5. Varna vožnja glede na predpise o hitrosti in razdalji**

Eden najpomembnejših elementov tehnik varne vožnje je varna vožnja glede na predpise o hitrosti in razdalji. Znano je, da velika večina nesreč nastane zaradi neupoštevanja predpisov o hitrosti in neustreznih razdalj.

Previdnostni ukrepi, ki jih je treba upoštevati glede hitrosti in razdalje:

- Ohranjanje varne razdalje sledenja
- Upoštevanje omejitev hitrosti
- Pravočasno dajanje smernega znaka ter počasno in samozavestno menjavanje pasov
- Ohranjanje varne razdalje s predvidevanjem izhoda parkiranih vozil
- Preverjanje slepih pik in vožnja v skladu s tem
- Prilagajanje položaja glede na potek prometa
- Izogibanje nenadnim menjavam pasu ali zavijanju ter predvidevanje tistih, ki to počnejo
- Predvidevanje morebitnih kršitev pravil s strani drugih voznikov
- Mirno in ustrezno odzivanje na agresivno vozniško vedenje

7.2.6. Vožnja glede na cestne in vremenske razmere.

Defenzivna vožnja je še posebej pomembna v slabih cestnih in vremenskih razmerah. Pred začetkom vožnje morate načrtovati svojo pot, potovalni načrt ali časovni razpored. Vnaprej se seznanite s cestnimi in vremenskimi razmerami vzdolž poti ter jih ocenite. Varno vožnjo je treba izvajati le na določenih tveganih cestah v kombinaciji s slabimi cestnimi razmerami ali slabim vremenom. Na primer, med močnim dežjem lahko potekajo cestna dela, na območju pa je lahko tudi vhod v predor (slika 18). Tukaj so predori tveganje, deževno vreme je tveganje, cestna dela pa so še eno tveganje; kot voznik morate zagotoviti varno in zanesljivo potovanje kljub vsem tem tveganjem.

Slika 18: Predor in dež

Za defenzivno vožnjo je bistveno, da najprej izkažete vrsto vedenj in spretnosti, ki zahtevajo povečanje razdalje sledenja glede na vremenske in cestne razmere, zmanjšanje hitrosti, počasnejšo vožnjo ter izogibanje nenadnemu prehitevanju in zaviranju. Praktično vozniško usposabljanje naj vključuje usposabljanje v različnih cestnih in vremenskih razmerah ter pridobivanje vozniških izkušenj v teh razmerah.

Če obstaja možnost hudih vremenskih razmer med vašim potovanjem, morate sprejeti dodatne previdnostne ukrepe za zaščito sebe in drugih udeležencev v prometu. Ne pozabite, da se vaša zavorna razdalja v slabih vremenskih razmerah poveča, kar spremljajo dejavniki, kot so neravne ceste, spolzke površine, vlaga in omejena vidljivost; ostrih manevrov krmiljenja in nenadnega zaviranja se nikoli ne sme izvajati. Razdalja sledenja naj bo daljša od potrebne.

Slika 19: Zasnežena cesta

Bistvenega pomena je uporaba pnevmatik, primernih za sezono, zlasti snežnih in zimskih pnevmatik. Na primer, v mokrem vremenu upočasnite vožnjo, saj so lahko ceste spolzke, v snežnih in poledenelih razmerah vozite le, če je to nujno potrebno, zavedajte se, da lahko led vašo zavorno razdaljo poveča desetkrat, ter ne pozabite uporabiti meglenk, če je vidljivost slaba. Tveganja in tehnike vožnje se na zasneženih in poledenelih cestah razlikujejo. Zlasti v meglenem vremenu, zgodaj zjutraj, so lahko blatne in mokre ceste zaradi rose in vlažnega zraka prav tako spolzke kot led.

Previdnostni ukrepi, ki jih je treba upoštevati glede vremenskih razmer:

- Prilagoditev hitrosti vožnje glede na vremenske razmere
- Vedno povečajte razdaljo sledenja
- Vozite počasi in nežno, počasi pritiskajte na plin in zavoro

- Poznajte tehnike za ohranjanje nadzora na spolzkih površinah
- Vedite, kdaj se ustaviti ob robu ceste v hudih vremenskih razmerah
- Bodite pozorni na vidljivost, previdnostne ukrepe, nadzor, pripravo in končni vrstni red vožnje

Previdnostni ukrepi, ki jih je treba upoštevati glede cestnih razmer:

- Varno vstopajte na križišča z upočasnitvijo in preverjanjem cestnih razmer
- Bodite pozorni na cestne razmere in preverite druga vozila pri vključevanju na avtoceste ali v promet
- Prilagodite hitrost pri ovinkih, predorih in vhodih na mostove
- Vedno predvidevajte in sprejemajte previdnostne ukrepe proti tveganjem, ki lahko izhajajo iz drugih vozil
- Vnaprej prepoznajte in sprejmite previdnostne ukrepe proti neravnim cestiščem, pesku, gramozu, luknjam, kamnom, izboklinam in zoženim cestam.

Ocenjevanje in vrednotenje

Pogoji za ocenjevanje in vrednotenje

V tem usposabljanju je priporočljivo pripraviti naslednje pogoje za merjenje in vrednotenje ravni znanja udeležencev:

- Udeleženci naj pripravijo jasna, jedrnata in kratka besedila vprašanj.
- Vprašanja naj bodo v obliki testov z izbirnimi odgovori s 4 možnostmi, od katerih je pravilna le 1.
- Pri pripravi vprašanj je treba uporabiti pojme, primerne za izražanje v znakovnem jeziku.
- Vprašanja naj odražajo informacije, obravnavane v tem usposabljanju.
- Za teste je treba ločeno pripraviti ključe za odgovore in ključe za točkovanje.

Preizkus znanja

1. Kaj od naštetega NI dejavnik, ki naj bi ga voznik upošteval za defenzivno vožnjo?

A) Pravilna prilagoditev ogledal in volana
B) Voznik naj bo pozoren ter fizično in psihično zdrav
C) Upoštevanje pravil hitrosti in razdalje ter pravilen sedeči položaj
D) Preverjanje igre volana

2. Kaj od naštetega pravilno prikazuje pravilen položaj oprijema volana?

A) Z levo roko
B) Z desno roko
C) Leva roka naj bo na položaju 9. ure, desna pa na položaju 3. ure
D) Volan naj se drži od spodaj

3. Kaj od naštetega se NE upošteva pri pravilnem sedečem položaju?

A) Prilagoditev naslonjala za glavo, prilagoditev naslonjala
B) Prilagoditev razdalje naprej/nazaj
C) Prilagoditev višine
D) Prilagoditev žarometov

4. Kaj od naštetega NI dejavnik, ki lahko med vožnjo moti pozornost?

A) Uporaba mobilnega telefona

B) Upoštevanje prometnih pravil

C) Biti utrujen, zaspan, razdražljiv ali žalosten

D) Biti pod vplivom alkohola, drog ali zdravil

5. Kaj od naštetega NI ena od priprav, ki jih je treba opraviti pred začetkom vožnje vozila?

A) Vklop klimatske naprave

B) Pripenjanje varnostnega pasu

C) Prilagoditev sedeža

D) Prilagoditev ogledal

Rešitve

1 – D / 2 – C / 3 – D / 4 – B / 5 – A / Vsako vprašanje je vredno 20 točk, skupaj 100 točk

Obrazec za samoocenjevanje

Prosimo, ocenite vsako trditev od 1 do 5:

1 = Sploh se ne strinjam | 2 = Ne strinjam se | 3 = Neodločen/-a | 4 = Strinjam se | 5 = Popolnoma se strinjam

Trditve za ocenjevanje	1	2	3	4	5
1. Vem, kaj je defenzivna vožnja.	☐	☐	☐	☐	☐
2. Poznam pomen defenzivne vožnje.	☐	☐	☐	☐	☐
3. Razumem, na kaj je treba biti pozoren pri defenzivni vožnji, tako v vozilu kot pri vozniku.	☐	☐	☐	☐	☐
4. Poznam ogledala, sedeže in pravilne sedeče položaje za defenzivno vožnjo.	☐	☐	☐	☐	☐
5. Razumem pravilno uporabo in pomen varnostnih pasov.	☐	☐	☐	☐	☐

Ključ za točkovanje:

21–25 točk: Vaše znanje je zelo dobro. Poznate prometne predpise.

16–20 točk: Vaše znanje je zadostno, vendar imate na nekaterih področjih še možnost izboljšav**.**

11–15 točk: Imate zmerno raven znanja; dodatno usposabljanje bo koristno.

6–10 točk: Vaša raven znanja je nizka; priporočamo celovito usposabljanje**.**

0–5 točk: Vaše zavedanje in znanje o tej temi sta resno pomanjkljiva.